

Powiatowe
Centrum Pomocy Rodzinie
w Mogilnie
ul. Ogrodowa 10, 88-300 Mogilno

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
88-300 Mogilno, ul. Ogrodowa 10
tel. 52 315 90 31

**Sprawozdanie z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie
będącego Organizatorem Pieczy Zastępczej
dla Powiatu Mogileńskiego
oraz wykaz potrzeb z zakresu pieczy zastępczej
na rok 2017**

Zadania własne i z zakresu administracji rządowej realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie w obszarze pomocy społecznej wynikają z poniższych aktów prawnych:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy.

W 2016 r. zadania realizowane były na 11 stanowiskach pracy.

I. ZADANIA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W MOGILNIE WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 12.03.2004 R. O POMOCY SPOŁECZNEJ

DZIAŁ 852

ROZDZIAŁ 85201 – Placówki opiekuńczo – wychowawcze, w tym wychowankowie młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno- wychowawczych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie udzielało wsparcia osobom usamodzielnianym w realizacji Indywidualnych Programów Usamodzielnienia. Udzielono także pomocy finansowej w następujących formach:

- jednorazowej pomocy pieniężnej na usamodzielnienie dla 1 osoby w wysokości 5166,00 zł.;
- pomocy pieniężnej z tytułu kontynuowania nauki dla 7 osób. Świadczenia wypłacono na łączną kwotę 31512,60 zł.

Z pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz pomocy na zagospodarowanie nie skorzystała żadna osoba usamodzielniana.

W 2016 roku z ogólnej kwoty 120.700,00 zł. wykorzystano w § 3110 – świadczenia społeczne- kwotę 36.678,60 zł, co stanowi 30,39 % budżetu.

L.p.	Pomoc na kontynuowanie nauki		Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej		Pomoc na usamodzielnienie		Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych	
	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota
Razem	7	31512,6	0	0	1	5166	0	0

Inne zadania realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie

- Wydawanie decyzji o umieszczeniu w domu pomocy społecznej. W 2016 r. umieszczono 11 przewlekle psychicznie chorych kobiet w Domu Pomocy Społecznej w Siemionkach.
- Świadczenie poradnictwa specjalistycznego. W 2016 r. psycholog udzielił 638 konsultacji.
- Kierowanie do młodzieżowych ośrodków wychowawczych za pomocą Centralnego Systemu Kierowania przy Ośrodku Rozwoju Edukacji w Warszawie. W 2016 r. wydano 11 skierowań.
- Realizowanie sprawozdawczości jednorazowej, miesięcznej, kwartalnej, półrocznej oraz rocznej za pomocą systemów teleinformatycznych: Centralnej Aplikacji Statystycznej oraz systemu POMOST STD.

DZIAŁ 852

ROZDZIAŁ 85218 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (budżet)

Z planowanego budżetu na 2016 r. w wysokości 442.936,00 zł wykorzystano 421.949,37 zł, (co stanowi 95 % budżetu) zgodnie z planem m. in. na wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla 11 pracowników (kierownika, specjalisty pracy socjalnej – 2 osoby, specjalisty pracy socjalnej – doradcy ds. osób niepełnosprawnych, starszej księgowej, księgowej, koordynatorów – 3 osób, psychologa – 1 osoby, specjalisty pracy z rodziną – 1 osoby), dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2015 r., 1 zestaw komputerowy, kserokopiarkę oraz inne wydatki związane z bieżącą działalnością jednostki.

Kadra Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie sukcesywnie zwiększa swoje kompetencje poprzez uczestnictwo w następujących szkoleniach:

- „Radzenie sobie ze stresem w pracy reprezentanta służby społecznej”;
- „Dialog motywujący w pracy z rodziną”;
- „Obsługa centralnego systemu teleinformatycznego SL w projektach współfinansowanych ze środków UE w ramach EFRR na lata 2014-2020”;
- „Kwalifikowalność wydatków w projektach współfinansowanych ze środków UE w ramach EFS na lata 2014-2020 ze szczególnym uwzględnieniem zasady konkurencyjności”;
- Seminarium warsztatowe „Pomiar przywiązania – metody ilościowe i jakościowe”
- „Sprawozdawczość samorządowych jednostek organizacyjnych za 2015 r.”;
- „Korygowanie dokumentów płacowych- najczęściej popełniane błędy, konsekwencje dla rozliczeń ZUS i w podatku dochodowym”;
- „VAT w podatkach w 2016 r.”

Na szkolenie pracowników łącznie z planowanej kwoty 4.000,00 zł wykorzystano 2.975,00 zł.

Szkolenia koordynatorów rodzinnej pieczy zostały wykazane w pkt. 13 działu IV sprawozdania.

ROZDZIAŁ 85295 Pozostała działalność

Z planowanego budżetu na 2016 r. w wysokości 97.074,00 zł. wykorzystano 24.925,12 zł. co stanowi ok. 26% budżetu. Niewykorzystane środki z projektu „Rodzina w Centrum” zostały przeniesione na rok 2017.

1. Szkolenie kadry pomocy społecznej z terenu Powiatu Mogileńskiego - z planowanej kwoty 5.000,00 zł wykorzystano 3.130,00 zł.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie dnia 12.12.2016 r. zorganizowało szkolenie dla kadry pomocy społecznej z terenu Powiatu Mogileńskiego pn. „Radzenie sobie ze stresem w pracy reprezentanta służby społecznej”. Szkolenie prowadził Pan Zygmunt Medowski- trener i terapeuta, przewodniczący Towarzystwa Profilaktyki Środowiskowej „Mrowisko” w Gdańsku. W szkoleniu wzięło udział 19 osób, w tym: 5 osób z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mogilnie, 5 osób z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzelnie, 3 osoby z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jeziorach Wielkich, 6 osób z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie. Podczas

szkolenia uczestnicy mieli możliwość w I części zapoznać się z podstawowymi informacjami na temat źródeł stresu, skutków jego długotrwałego odczuwania oraz sposobów radzenia sobie w sytuacjach stresowych. Natomiast w części II zapoznali się z technikami pracy z ciałem przydatnych w redukcji i rozładowywaniu stresu:

- masaż i automasaż;
- trening autogeniczny Schultza, Jacobsona;
- praca z ciałem w grupie;
- taniec;
- trening uważności (mindfulness).

Zajęcia miały charakter zarówno warsztatowy jak i wykładowy.

Szkolenie z jednej strony umożliwiło osobom w nim uczestniczącym pogłębienie własnej wiedzy lub też zdobycie nowej ale także stało się ono szansą na wymianę doświadczeń.

Szkolenie zorganizowano w ramach realizacji zadań własnych powiatu wynikających z art. 19, pkt 14 ustawy o z dnia 12 marca 2004 r. pomocy społecznej tj.: szkolenie i doskonalenie kadr pomocy społecznej z terenu powiatu.

2. Realizacja projektu „Rodzina w Centrum” – z planowanej kwoty 92.074,00 zł. wykorzystano 21.795,12 zł.

„Rodzina w Centrum” to projekt własny Województwa Kujawsko- Pomorskiego realizowany w partnerstwie z 19 powiatami ziemskimi i 4 miastami na prawach powiatu. Przyjęty do dofinansowania Uchwałą Nr 40/1594/16 Zarządu Województwa Kujawsko- Pomorskiego z dnia 12 października 2016 r. Partnerem wiodącym jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu. Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych.

Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej poprzez zbudowanie jednego zintegrowanego systemu pomocy dla rodzin w Województwie Kujawsko- Pomorskim. Działania w projekcie przyczynią się do rozwoju i poprawy dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, a tym samym zapewnią rodzinom możliwość lepszego funkcjonowania w przyszłości.

Usługi wsparcia rodziny i pieczy zastępczej realizowane w ramach projektu skierowane są do:

- osób przebywających w pieczy zastępczej;
- osób opuszczających pieczę zastępczą;
- osób w rodzinach przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny; i systemie pieczy zastępczej (w tym rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny)
- osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą;
- innych osób, których udział w projekcie jest niezbędny do skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym wolontariuszy.

W ramach realizacji projektu „RODZINA W CENTRUM” Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie zakwalifikowanym uczestnikom projektu proponuje:

1) Specjalistyczne poradnictwo rodzinne:

- pedagogiczne,
- prawne,
- psychologiczne,
- psychiatryczne.

2) Warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie dla rodziców naturalnych i zastępczych.

3) Zajęcia animacyjne dla dzieci rodziców korzystających z warsztatów.

4) Superwizja rodzin zastępczych.

5) Warsztaty dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą.

6) Grupa wsparcia dla rodzin naturalnych i zastępczych.

7) Warsztaty socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej.

8) Bony edukacyjne dla osób opuszczających pieczę zastępczą.

Do celów realizacji zadań zapisanych w projekcie „Rodzina w Centrum” w 2016 r. zatrudniono specjalistę ds. wsparcia rodziny i pieczy zastępczej. Zostało wyremontowane pomieszczenie przeznaczone na Centrum Wsparcia Rodzin, które wyposażono w meble, drukarkę kolorową, laptop, głośnik, aparat telefoniczny, dywan. Zadania te wykonano ze

środków unijnych.

DZIAŁ 852

ROZDZIAŁ 85205 – Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W dniach od 18.07.2016 r. do 22.07.2016 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie zrealizowało zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej ze środowisk dotkniętych przemocą.

Kwalifikacji dzieci do udziału w powyższych zajęciach dokonał zespół ds. pieczy zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie. Zakwalifikował do udziału 21 dzieci. Zajęcia realizowane były w Przyjezierzu, w budynku Zakładu Aktywności Zawodowej przez socjoterapeutów Magdalенę i Dariusza Budkiewicz. Celem zajęć była pomoc młodzieży w zmianie stosunku do siebie, ułatwienie dostrzeżenia mocnych stron, uczenie jak korzystnie je zaprezentować, wzmocnienie wiary we własne możliwości, stworzenie klimatu, w którym samoakceptacja, poczucie własnej wartości mają szansę rozwijać się i wzmacniać.

Cele ogólne zajęć:

- Wzmacnianie poczucia własnej wartości.
- Rozwijanie świadomości o posiadanych zasobach, mocnych stronach.
- Rozwijanie samooceny.
- Zwiększenia akceptacji siebie.
- Rozwijanie umiejętności poszukiwania wsparcia w otoczeniu i korzystania z niego.

Każdego dnia dzieci po zakończonych warsztatach miały możliwość poznania różnych form spędzania wolnego czasu. Animatorzy czasu wolnego organizowali dla dzieci zajęcia takie jak: gra w piłkę, zawody sportowe, gry planszowe, przejażdżki rowerem, zabawy na plaży, gra w kalambury, spacer, dzień talentów, zabawa przy użyciu interaktywnej maty. Dzieci każdego dnia otrzymywały ciepły posiłek, słodki poczęstunek oraz napoje.

Opiekę nad dziećmi oprócz wskazanych wyżej osób sprawowało także trzech pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie.

Na realizację zadania wykorzystano 6.555,39 zł.

DZIAŁ 852
ROZDZIAŁ 85220 – Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej za 2016 r. stanowi odrębny dokument.

**II. ZADANIA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W MOGILNIE WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 28.08.1997 R.
O REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ
ORAZ ZATRUDNIANIU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

DZIAŁ 853
ROZDZIAŁ 85324 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

1. Planowaną kwotę budżetu PFRON na 2016 r. w wysokości 831.659,00 zł przeznaczono na:

- Zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej „Radosne Serca” w Bielicach - z planowanej kwoty 479.880,00 zł wykorzystano 479.880,00 zł.
- Udzielenie osobie z niepełnosprawnością jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej - planowana kwota 30.000,00 zł – wykorzystano 30.000,00 zł, zawarto 1 umowę.
- Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym – planowana kwota 163.830,00 zł – wykorzystano kwotę 163.830,00 zł, dla 124 dorosłych osób z niepełnosprawnościami wraz z opiekunami w wysokości 137.031,00 zł, dla 19 dzieci z niepełnosprawnościami w wysokości 26.799,00 zł.
- Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - planowana kwota 121.449,00 zł, dla 71 osób dorosłych wykorzystano kwotę 90.868,70 zł, dla 8 dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami wykorzystano kwotę 30.580,30 zł. Dofinansowano zakup: generatora impulsów

powietrznych wraz z kamizelką drenażową, protez powietrznych, orbitreków, wózków inwalidzkich, obuwia ortopedycznego, rowerów rehabilitacyjnych stacjonarnych, protez kończyn dolnych, poduszek p/odleżynowych, aparatów słuchowych, bieżni rehabilitacyjnej, ortez, obuwia do protez, protezy oka, balkoników, fotelika rehabilitacyjnego, pieluchomajtek, cewników, worków do zbiórki moczu.

- Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych – planowana kwota 12.000,00 zł – wykorzystano 12.000,00 zł, zawarto 10 umów, z czego 6 na likwidację barier technicznych na kwotę 8.528,00 zł i 4 na likwidację barier w komunikowaniu się na kwotę 3.472,00 zł.
- Udzielenie pracodawcy zatrudniającego osobę niepełnosprawną zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotną labo poszukującą pracy, niepozostającą w zatrudnieniu, zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy – planowana kwota 24.500,00 zł – wykorzystano 24.079,65 zł.

Ogółem z planowanej kwoty **831.659,00 zł** wykorzystano w 2016 roku **831.238,65 zł**, co stanowi 99,9 % planowanego budżetu PFRON.

2. Pilotażowy program „Aktywny samorząd”

Pilotażowy program „Aktywny samorząd” realizowany przez Powiat Mogileński – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie na podstawie umowy zawartej z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Toruniu Nr AS3/000013/02/D w dniu 29.04.2013 r. oraz Aneksu Nr 2 z dnia 28.02.2014 r., Aneksu Nr 3 z dnia 14.11.2014 r., Aneksu Nr 4 z dnia 09.12.2014 r., Aneksu Nr 5 z dnia 06.03.2015 r., Aneksu Nr 6 z dnia 12.11.2015 r., Aneksu Nr 7 z dnia 18.03.2016 r., Aneksu Nr 8 z dnia 06.12.2016 r. oraz Aneksu Nr 9 z dnia 16.12.2016 r., który przewiduje wsparcie dla osób niepełnosprawnych w 2 modułach:

Moduł I

Obszar A:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu – 0 złożonych wniosków,

Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat. B – 0 złożonych wniosków,

Obszar B:

Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – 1 złożony wniosek, pozytywnie rozpatrzony z przyznaniem kwoty dofinansowania 7.574,00 zł,

Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania – 0 złożonych wniosków,

Obszar C:

Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – 1 złożony wniosek pozytywnie rozpatrzony z przyznaniem kwoty dofinansowania 2.000,00 zł,

Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości – 1 złożony wniosek pozytywnie rozpatrzony z przyznaniem kwoty dofinansowania 20.100,00 zł,

Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny co najmniej na III poziomie jakości – 0 złożonych wniosków,

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – 0 złożonych wniosków.

W ramach Modułu I pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w roku 2016 łącznie przyznano i wypłacono dofinansowanie dla 3 osób niepełnosprawnych w wysokości 29.674,00 zł.

Moduł II

W Powiecie Mogileńskim w roku 2016 na dofinansowanie pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym wnioski złożyło 44 niepełnosprawnych studentów (21 w semestrze letnim i 23 w semestrze zimowym).

42 wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie (20 w semestrze letnim i 22 w semestrze zimowym), z przyznaniem środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. 1 osoba z niepełnosprawnością nie spełniła kryteriów w zakresie wymagań formalnych do otrzymania wsparcia (uzyskanie lekkiego stopnia niepełnosprawności oraz procedura odwoławcza – brak statutu osoby niepełnosprawnej) oraz 1 osoba oczekuje na uzyskanie stopnia niepełnosprawności.

Wszystkim studentom przyznano dodatki na pokrycie kosztów kształcenia

na poziomie wyższym w łącznej wysokości 37.175,00 zł, z czego wypłacono dodatki na kwotę 14.000,00 zł dla studentów semestru letniego, natomiast studentom semestru zimowego przyznane dodatki zostaną wypłacone, zgodnie z nowymi zasadami PFRON, po przedstawieniu zaświadczenia o zaliczeniu semestru. 28 studentom przyznano środki finansowe na opłatę czesnego na łączną kwotę 52.839,00 zł, z czego w semestrze letnim wypłacono czesne 14 studentom na kwotę 27.174,00 zł, natomiast w semestrze zimowym, zgodnie z nowymi zasadami PFRON, 14 studentom wypłacono 80% kosztów czesnego, a więc łącznie kwotę 20.533,00 zł. Pozostałe 20% studenci otrzymają po przedstawieniu zaświadczenia o zaliczeniu semestru. Dla 14 studentów przyznane czesne pomniejszone zostało o wymagany wkład własny. Dla 2 było to dofinansowanie do czesnego drugiego kierunku (połowa równowartości czesnego).

Pomocy udzielono dla 5 osób znacznie niepełnosprawnych i dla 35 niepełnosprawnych umiarkowanie a także 2 osobie mającej lekki stopień niepełnosprawności uzyskany w trakcie trwania nauki.

Dla 18 osób z niepełnosprawnością była to nauka na poziomie wyższym I stopnia, dla 11 na poziomie wyższym II stopnia. Dla 4 osób były to jednolite studia magisterskie, dla 5 podyplomowe, dla 2 doktoranckie i dla 2 policealne. W 2016 r. 3 osoby niepełnosprawne studiowały dwa kierunki, dla jednej były to studia II stopnia, dla 2 studia podyplomowe. Z niestacjonarnej formy kształcenia skorzystało 29 osób a 13 osób z formy stacjonarnej. Łączna kwota środków PFRON wypłaconych na w/w zadanie w roku 2016 wyniosła 61.707,00 zł.

Łącznie dofinansowanie PFRON w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” udzielono 28 osobom niepełnosprawnym na kwotę 91.381,00 zł, wg stanu na dzień 31.12.2016 r. wykorzystano przyznane środki PFRON na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” Moduł II w 71%.

III. ZADANIA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W MOGILNIE WYNIKAJĄCE Z USTAWY Z DNIA 09.06.2011 R. O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 182 ust. 5 „ Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy

rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej”.

Zadania własne powiatu z zakresu pieczy zastępczej określa art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do zadań własnych powiatu należy:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Mogileńskiego na lata 2016-2018 został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Mogileńskiego Nr XVI/79/16 z dnia 30 marca 2016 r. Głównym celem programu jest budowanie efektywnego systemu pieczy zastępczej, wspieranie rodzin zastępczych w opiece i wychowaniu dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz pomoc w pokonywaniu pojawiających się trudności.

W 2016 roku w ramach realizacji programu odbyły się:

- festyn z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego;
- zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej;
- szkolenie dla wszystkich rodzin zastępczych;
- szkolenia dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Rozpoczęto działania zmierzające do utworzenia palcówki opiekuńczo- wychowawczej. Wszystkie powyższe działania zostały szczegółowo opisane w niniejszym sprawozdaniu.

2. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, w rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo- wychowawczych.

Na terenie Powiatu Mogileńskiego na dzień 31.12.2016 r. funkcjonowało 40 rodzin zastępczych, w których przebywało 58 dzieci. W 10 zawodowych rodzinach zastępczych przebywało 21 dzieci (1 zawodowa rodzina zastępcza była w czuwaniu), w 12 rodzinach

zastępczych niezawodowych przebywało 15 dzieci, w 18 rodzinach zastępczych spokrewnionych przebywało 22 dzieci. Utworzonych zostało 7 rodzin zastępczych, w tym 1 zawodowa, w których umieszczono łącznie 15 dzieci.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę rodzin zastępczych i dzieci w poszczególnych gminach:

Nazwa gminy	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych
Mogilno	20	28
Strzelno	8	15
Jeziora Wielkie	5	5
Dąbrowa	7	10

(stan na dzień 31 grudnia 2016 r.)

W 2016 roku poza terenem Powiatu Mogileńskiego w placówce opiekuńczo-wychowawczej „Słoneczna przystań” w Kołdrąbii z terenu Powiatu Mogileńskiego przebywało 3 dzieci.

Poniższa tabela prezentuje wiek dzieci przebywających w pieczy zastępczej:

Wyszczególnienie	Liczba dzieci				
	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	W rodzinach zastępczych zawodowych		
			ogółem	W tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	W tym pełniących funkcję specjalistyczną
Dzieci w wieku	22	15	21	1	0
Poniżej 1 roku	0	0	1	0	0
Od 1 roku 3 lat	0	0	3	1	0
4-6 lat	1	1	4	0	0
7-13 lat	11	9	9	0	0
14-17 lat	4	1	3	0	0
18-24 lat	6	4	1	0	0

(stan na 31.12.2016 r. - dane z aplikacji CAS)

Tabela prezentuje okres przebywania dzieci przebywających w pieczy zastępczej:

Wyszczególnienie	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	Do 3 miesięcy	Powyżej 3 do 6 miesięcy	Powyżej 6 do 12 miesięcy	Powyżej 1 roku do 2 lat	Powyżej 2 lat do 3 lat	Powyżej 3 lat
Rodziny zastępcze spokrewnione	22	0	0	2	2	3	15
Rodziny zastępcze niezawodowe	15	0	2	1	0	2	10
Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję:	21	0	1	4	2	8	6
Pogotowia rodzinnego	1	0	0	0	1	0	0
Specjalistyczną	0	0	0	0	0	0	0

(stan na 31.12.2016 r. - dane z aplikacji CAS)

Poniższa tabela prezentuje powody umieszczania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej:

Wyszczególnienie	Liczba dzieci				
	W rodzinach zastępczych spokrewnionych	W rodzinach zastępczych niezawodowych	ogółem	W rodzinach zastępczych	
				W tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	W tym pełniących funkcję specjalistyczną
Przyczyny umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej:	22	15	21	1	0
sieroctwo	2	1	0	0	0
pólsieroctwo	1	0	0	0	0
Uzależnienie rodziców od alkoholu	8	5	6	0	0
Przemoc w rodzinie	2	0	5	0	0

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	6	6	9	0	0
Niepełnosprawność co najmniej jednego z rodziców	0	3	1	1	0
Długotrwała lub ciężka choroba co najmniej z jednego rodziców	0	0	0	0	0
ubóstwo	0	0	0	0	0
bezrobocie	0	0	0	0	0
Nieodpowiednie warunki mieszkaniowe	0	0	0	0	0
Pobyt za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	3	0	0	0	0

(stan na 31.12.2016 r. - dane z aplikacji CAS)

W 2016 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie realizując postanowienia sądów rejonowych objęło rodzinną pieczę zastępczą 15 dzieci w rodzinach zastępczych, które zostały umieszczone w 3 istniejących rodzinach zastępczych zawodowych oraz w 7 nowo powstałych rodzinach zastępczych niezawodowych i spokrewnionych. Na dzień 31.12.2016 r. spośród umieszczonych dzieci 5 wróciło do domów rodzinnych po zażegnaniu kryzysu w rodzinie.

3. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne przez wspieranie procesu usamodzielnienia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie udziela wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą w realizowaniu zapisów zawartych w Indywidualnych Programach Usamodzielnienia.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osobom usamodzielnianym przysługuje pomoc:

- na kontynuowanie nauki;
- na zagospodarowanie;
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych;
- na usamodzielnienie;
- w uzyskaniu zatrudnienia.

Osoby usamodzielniane w sytuacji trudnej mogą skorzystać z pomocy psychologicznej, socjalnej oraz pomocy w rozwiązywaniu trudnych sytuacji związanych z samodzielnym funkcjonowaniem. Ponadto w celu rozszerzenia wachlarza wsparcia Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie w ramach realizowanego projektu „Rodzina w Centrum” zaplanowało także zajęcia, warsztaty oraz specjalistyczne poradnictwo dla osób usamodzielnianych. W 2016 r. opracowano 4 Indywidualne Programy Usamodzielnienia, a realizowano 22 Indywidualne Programy Usamodzielnienia.

4. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.

- Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Powiatu Mogileńskiego objęte są wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, którzy udzielają pomocy w rozwiązywaniu trudności związanych z codziennym funkcjonowaniem rodziny zastępczej, udzielają wsparcia, pomagają w pisaniu wniosków o wsparcie finansowe, pozyskiwaniu informacji dotyczących sytuacji życiowej rodziców biologicznych, ustalaniu kontaktów dziecka z rodzicami, podejmowaniu działań interwencyjnych – natychmiastowa reakcja na niepokojące sygnały, towarzyszą rodzicom zastępczym w wypełnianiu obowiązków dotyczących sprawowania pieczy. W 2016 roku na 3 stanowiskach koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej pracowały 4 osoby z powodów związanych z macierzyństwem i dłuższym zwolnieniem lekarskim. Ze sprawozdań koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej przedłożonych za 2016 r, organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej wynika, że w okresie sprawozdawczym opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej objętych było 48 rodzin zastępczych z Powiatu Mogileńskiego. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracując z rodziną zastępczą udzielali pomocy polegającej na rozwiązywaniu bieżących

problemów, kontaktach z instytucjami wspierającymi rodzinę. Współpracowali ze specjalistami z zewnątrz – psychologami, pedagogami szkolnymi, lekarzami oraz pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, kuratorami. Ponadto z instytucjami takimi jak: ośrodek adopcyjny, sąd, powiatowe centra pomocy rodzinie, instytucje oświatowe oraz ze środowiskiem lokalnym. Podjęta współpraca miała na celu diagnozę sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej i zaplanowanie optymalnego wsparcia i działań pomocowych. Do najczęstszych tematów poruszanych w trakcie rozmów zaliczono problemy zdrowotne, rozwojowe i emocjonalno – społeczne, a także problemy edukacyjne, zaburzenia zachowania, problemy w relacjach rodziny zastępczej i biologicznej dziecka, dysfunkcje które są konsekwencją trudnej historii życia dziecka, sytuacje kryzysowe np. choroba, problemy w funkcjonowaniu rodziny, problemy we wzajemnych relacjach rodziny zastępczej i osoby usamodzielnianej oraz problemy dotyczące procesu usamodzielniania, a także trudności rodzin zastępczych we współpracy z instytucjami, problemy ekonomiczne, ryzyko rozwiązania rodziny zastępczej. Koordynatorzy pomagali rodzinom zastępczym w dostępie do specjalistycznej pomocy dla dzieci tj. psychiatrycznej, psychologicznej, rehabilitacyjnej oraz specjalistycznych usług opiekuńczych. Koordynatorzy promowali i motywowali odpowiednio rodziny zastępcze do udziału w Projekcie „Rodzina w Centrum”. Współpracowali także ze specjalistą do spraw wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, tworzyli wstępne diagnozy uczestników i określali ich potrzeby w celu aktywnego udziału w projekcie. W okresie sprawozdawczym koordynatorzy odbyli 279 wizyt w rodzinach zastępczych, z których sporządzano notatki. Były to wizyty zapowiedziane oraz niezapowiedziane. Częstotliwość wizyt uzależniona była od potrzeb dziecka i rodziny. Wizyty w miejscu zamieszkania odbywały się w różnych godzinach, poczynając od wczesnych godzin porannych kończąc na wieczornych wizytach w środowisku. Poza tym odbyły się wizyty, podczas których nikogo nie zastano w miejscu zamieszkania. Koordynatorzy przygotowali we współpracy z rodziną zastępczą oraz asystentem rodziny 72 plany pomocy dziecku umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej. Plan zawierał działania w zakresie funkcjonowania dziecka w rodzinie zastępczej, funkcjonowania w środowisku szkolnym i rówieśniczym, opieki zdrowotnej, relacji z rodzicami biologicznymi oraz pomocy dziecku w zakresie potrzeb emocjonalnych

i rozwojowych. W przypadku zmiany sytuacji dziecka i jego potrzeb plan był modyfikowany odpowiednio do podejmowanych działań i efektów. Do Ośrodka Adopcyjnego z uregulowaną sytuacją prawną zgłoszono 7 dzieci, których nie zakwalifikowano do przysposobienia krajowego. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej udzielali wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej, m.in. pomagali w wypełnianiu wniosków, precyzowaniu planów, motywowali do kontynuowania nauki oraz do wzięcia udziału w warsztatach dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą. Koordynatorzy pomagali 4 wychowankom w tworzeniu Indywidualnego Programu Usamodzielniania.

Koordynatorzy uczestniczyli w posiedzeniach zespołu ds. oceny sytuacji dziecka wspólnie z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, przedstawicielem ośrodka adopcyjnego, pedagogiem, psychologiem, asystentem rodziny, rodziną zastępczą i rodziną biologiczną oraz innymi osobami działającymi na rzecz dziecka. Koordynatorzy przygotowali 120 ocen sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej. Wystosowali pisma do szkół w celu uzyskania informacji o sytuacji szkolnej dziecka, a także zwrócili się z prośbą do ośrodków pomocy społecznej o przedstawienie sytuacji rodziców biologicznych, ich funkcjonowania oraz rokowań związanych z powrotem dziecka do środowiska naturalnego. Protokoły z oceny sytuacji dziecka oraz opinie dotyczące zasadności dalszego pobytu w pieczy zastępczej przekazano do właściwego Sądu.

Koordynatorzy przy współudziale zespołu dokonali ocen rodzin zastępczych pod względem predyspozycji i motywacji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy tworząc 21 ocen rodziny zastępczej. Koordynatorzy przygotowali dane do rejestru o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. Rejestr rodzin zastępczych Starosta Mogileński przekazał do właściwego Sądu. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej wnioskowali o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem uregulowania jego sytuacji prawnej oraz sporządzali pozwy o alimenty na rzecz dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej.

W celu podniesienia swoich kompetencji zawodowych koordynatorzy brali udział w szkoleniach i konferencjach w zakresie pracy z dzieckiem i rodziną.

- Szczegółowe sprawozdania koordynatorów za 2016 r. znajdują się u organizatora

rodzinnej pieczy zastępczej.

- Rodzice zastępczy mogli korzystać także z wsparcia psychologicznego psychologa zatrudnionego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie.
- Zaplanowane na rok 2016 działania w ramach projektu „Rodzina w Centrum” zostały z przyczyn proceduralnych istniejących po stronie Instytucji Zarządzającej i Partnera Wiodącego przesunięte do realizacji na lata 2017-2018.
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie w celu kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej opracowało i realizuje przejrzystą procedurę, z która jest dostępna dla osób chcących pełnić tę funkcję i w zrozumiałym sposobie opisuje kolejne kroki zmierzające do pozyskania przez nich kwalifikacji. Procedura wraz z wymaganą dokumentacją znajdują się na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie.

Ponadto pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie tworzą zespół ds. pieczy zastępczej, który dysponuje otwartością, gotowością a także wiedzą niezbędną do przeprowadzenia rozmów merytorycznych na tematy motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, zmiany sytuacji życiowej w związku z przyjęciem dziecka do swojej rodziny.

- W ramach integrowania i promowania rodzin zastępczych oraz sprawienia przyjemności dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie wraz z Gminą Dąbrowa dnia 30.05.2016 r. przy kompleksie boisk Orlik w miejscowości Dąbrowa zorganizowało kolejny festyn rodzinny z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. W imprezie uczestniczyły rodziny zastępcze wraz z dziećmi z terenu Powiatu Mogileńskiego. Ważnym elementem wspólnego świętowania był fakt, że rodzice zastępczy skorzystali ze szkolenia z zakresu animacji czasu wolnego z dziećmi. Zdobyta w ten sposób wiedza wzmocniła kompetencje rodziców zastępczych w sferze dotyczącej atrakcyjnej i zróżnicowanej organizacji czasu wolnego i wypoczynku dla dzieci objętych przez nich pieczę zastępczą. Szkolenie zorganizowano kierując się doświadczeniem i przeświadczeniem, że obok kompetencji wychowawczych istotnym elementem składowym w sprawowaniu opieki nad dziećmi, a także w procesie wychowania jest wspólne spędzanie czasu wolnego. Wartością dodaną płynącą z umiejętności, a tym samym interesującego zarówno dla rodziców jak i dla dzieci sposobu spędzania czasu

wolnego jest integracja rodziny.

Dzieci natomiast podczas festynu skorzystały z wielu atrakcji, m.in.: dmuchanej zjeżdżalni, zamków dmuchanych, trampoliny, kul wodnych, pokazów strażackich, dmuchanych balonów, malowania tatuaży. W trakcie trwania imprezy odbyły się konkursy sportowe, zabawy, w których aktywnie uczestniczyły zarówno dzieci jak i rodzice zastępczy. W czasie całej imprezy dzieci otrzymywały słodki poczęstunek, soki a wszyscy uczestnicy ciepłe posiłki oraz napoje.

5. Prowadzenie placówek opiekuńczo- wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.

Na terenie Powiatu Mogileńskiego nie funkcjonuje placówka opiekuńczo-wychowawcza a dzieci wymagające pieczy zastępczej umieszczane są w rodzinach zastępczych lub w placówkach na terenie innego Powiatu. Wychodząc naprzeciw dobru dzieci, których umieszczenie w rodzinnych formach opieki nie jest możliwe z uwagi na konieczność zapewnienia im specjalistycznej pomocy, pracy terapeutycznej lub z uwagi na problemy natury psychicznej i emocjonalnej, koniecznym stało się rozpoczęcie starań o utworzenie placówki opiekuńczo- wychowawczej. Możliwość umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Mogileńskiego uchroni dzieci przed koniecznością zmiany szkoły, otoczenia, oddaleniem od osób bliskich. Ponadto dzięki utworzeniu placówki, możliwe będzie zapewnienie odpowiednich warunków do opieki nad licznym rodzeństwem bez konieczności jego rozdzielania.

Mając powyższe na uwadze dnia 14.09.2016 r. Powiat Mogileński zakupił budynek w miejscowości Marcinkowo z przeznaczeniem na placówkę opiekuńczo- wychowawczą. Budynek został oddany decyzją Zarządu Powiatu Mogileńskiego (która stała się ostateczna dnia 5.10.2016 r.), w trwały zarząd Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie dnia 20.09.2016 r.

W celu pozyskania środków na adaptację budynku do standardów placówki opiekuńczo- wychowawczej dnia 15.12.2016 r. Powiat Mogileński wraz z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie złożył wniosek o dofinansowanie projektu z europejskiego funduszu rozwoju regionalnego w ramach regionalnego programu operacyjnego województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020, oś priorytetowa

Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry, działanie Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, poddziałanie 6.1.2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną. Wnioski o dofinansowanie będą rozpatrywane w 2017 r.

6. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo- wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego.

Szkolenie dla wszystkich rodzin zastępczych miało na celu wzmocnienie kompetencji oraz udzielenie wsparcia w pełnieniu obowiązków rodzica zastępczego. Szkolenie zostało zorganizowane w dwóch terminach tj. 26.11.2016 r. oraz 3.12.2016 r. Szkolenie pn. „Radzę sobie ze stresem” poprowadziła psycholog Pani Lilianna Machura. Szkolenie odbyło się w Mogilnie, w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Tematyka szkolenia zawierała następujące zagadnienia:

- teoria i piramida potrzeb
- zdefiniowanie pojęcia stresu
- oznaki i źródła stresu
- stres a zachowania
- strategie i sposoby radzenia sobie ze stresem

Zajęcia odbywały się w formie zarówno teoretycznej jak i praktycznej. Uczestnicy mogli wypowiedzieć się na temat poruszanych zagadnień oraz poruszać i omawiać sytuacje z ich własnych doświadczeń. Przeszkolono 30 osób, koszt szkolenia wyniósł 850,00 zł.

7. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:

- a) grup wsparcia
- b) specjalistycznego poradnictwa

Informacja zawarta w punkcie 4 przedstawia szeroki zakres działań Powiatowego Centrum

Rodzinie w Mogilnie wykonywanych w codziennej pracy przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej polegających m.in. na szybkim reagowaniu na potrzeby rodzin oraz dzieci w nich przebywających, organizowaniu poradnictwa specjalistycznego, umożliwianiu korzystania ze wsparcia grupowego, udziału w szkoleniach podnoszących kompetencje rodzin zastępczych.

8. Wyznaczenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Realizacja zadań powiatu z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej wiąże się z koniecznością wyznaczenia przez starostę organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Wybór Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej został uregulowany w 2011 r. i nie był zmieniony do dnia dzisiejszego.

9. Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich.

Rodzinom zastępczym przy umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej przekazywana była dokumentacja medyczna, wszelkie dostępne informacje o stanie zdrowia dziecka, a także zapewniana wszelka pomoc w dostępie do specjalistów. Koordynatorzy w celu udostępnienia rodzinom zastępczym pełnej dokumentacji medycznej, również w przypadku, w którym nie udało się pozyskać jej od rodziców biologicznych, zwracali się do właściwych placówek zdrowia publicznego w celu ich pozyskania.

10. Prowadzenie rejestru danych, o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka; pełniących funkcje rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

W 2016 r. został zaktualizowany rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka; pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

Zaktualizowano dane dot. 21 rodzin zastępczych.

Rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe przedłożyły niezbędną dokumentację wynikającą z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na podstawie której sporządzono rejestr i przekazano do Sądu Rejonowego w Mogilnie.

11. Kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z umieszczeniem dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka.

Prowadzono stałą współpracę z pracownikami socjalnymi oraz asystentami z ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Mogileńskiego oraz spoza powiatu. Współpraca ta miała wieloaspektowy charakter, w tym m.in. dotyczyła kompletowania dokumentacji związanej z umieszczeniem dziecka w rodzinie zastępczej (dokumentacji szkolnej, zdrowotnej, rodzinnej) oraz dokumentacji dotyczącej planu pracy z rodziną biologiczną oraz jej funkcjonowaniem.

12. Finansowanie:

W 2016 roku z ogólnej kwoty 1.853.492,00 zł wykorzystano zgodnie z planem 1.628.698,53 zł, co stanowi 88 % budżetu.

- Na wypłatę świadczeń społecznych wykorzystano:
  - a) świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych wraz z dodatkami z tytułu niepełnosprawności dziecka wydano 648.437,33 zł.
  - b) świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanych dzieci – 17.000,00 zł dla 10 dzieci.
  - c) pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki została wypłacona 21 osobom na łączną kwotę 113.361,27 zł.
  - d) pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla 4 osób w łącznej kwocie 10.999,97 zł.
  - e) pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla 3 osób na kwotę 11.550,00 zł.
  - f) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych dla 5 osób

na kwotę 14.957,96 zł.

h) dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania wykorzystano 17.600,00 zł dla 44 dzieci.

g) dodatek wychowawczy wypłacono dla 56 dzieci ze środków rządowych na kwotę 224.844,63 zł.

- Na zwrot środków finansowych za dzieci z Powiatu Mogileńskiego umieszczonych w zawodowych rodzinach zastępczych na terenie powiatu toruńskiego (1 dziecko) i gnieźnieńskiego (2 dzieci) wykorzystano 66109,89 zł. Ponadto na finansowanie pobytu dzieci z terenu naszego powiatu na terenie innych powiatów Powiat Mogileński (rodziny zastępcze, placówka opiekuńczo- wychowawcza) przeznaczył 166.431,03 zł.
- Na wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla 11 zawodowych rodzin zastępczych oraz dla 1 osoby zatrudnionej do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich oraz psychologa wykorzystano 392353,06 zł.
- Na szkolenia dla wszystkich rodzin zastępczych (30 osób) wykorzystano 8.130,98 zł.
- Na wynagrodzenia dla 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej wykorzystano 94.330,77 zł., w tym dotacja w ramach „Programu Asystent i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2016” w wysokości 24.064.51 zł. Ponadto opłacono podróże służbowe krajowe koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w kwocie 2.412,81 zł., składki na ZFŚS w kwocie 3.281,79 zł. oraz badania lekarskie w kwocie 150,00 zł. Na materiały biurowe wydano 2688,07 zł
- Na szkolenia dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej wykorzystano 490,00 zł.
- Z pobytu w mieszkaniu chronionym skorzystały 3 osoby usamodzielniane.

13. Sporządzenie sprawozdań rzeczowo- finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

W 2016 roku przekazano Wojewodzie Kujawsko- Pomorskiemu w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (Centralnej Aplikacji Statystycznej) 2 półroczne rzeczowo- finansowe sprawozdania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

14. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej danych o powstaniu zaległości z tytułu nie ponoszenia opłaty za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

W 2016 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie nie przekazało do biura informacji gospodarczej danych o powstaniu zaległości, za okres dłuższy niż 12 miesięcy, z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

**IV. ZADANIA ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ
ZGODNIE Z ART. 76 UST. 4 USTAWY O WSPIERANIU RODZINY
I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ:**

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie prowadzi ciągły nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Nabór prowadzony jest zgodnie z procedurą opisaną w pkt. 4 działu III.

2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinie o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.

W 2016 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie nie dokonało kwalifikacji osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających

potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinie o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.

3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2016 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie nie organizowało szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka z powodu konieczności zebrania grupy kandydatów i poddania ich procedurze z punktu powyższego. Szkolenie kandydatów odbędzie się w 2017 r.

3a. Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka.

W 2016 roku badania psychologiczne przeszły 2 osoby.

4. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawczy w placówce opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego.

Na terenie Powiatu Mogileńskiego nie funkcjonuje placówka opiekuńczo- wychowawcza typu rodzinnego.

5. Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

Zadanie opisane w pkt. 6 dział III.

6. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

Zadanie opisano w pkt. 4 dział III. Ponadto na wniosek rodziny zastępczej zatrudniono osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

7. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie aktywnie reaguje na potrzeby rodzin zastępczych związane z pełnieniem przez nich powierzonej funkcji. Potrzeba uczestnictwa wolontariuszy w ich codziennym funkcjonowaniu nie została dotychczas zgłoszona.

8. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Współpraca organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z w/w instytucjami jest nieodłącznym elementem jego działania. Brak współpracy uniemożliwiłaby wypełnienie zadań związanych z umieszczeniem a następnie z funkcjonowaniem dzieci w pieczy zastępczej oraz pozyskiwaniu informacji dotyczących ich rodzin biologicznych.

Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej została opisana w pkt. 11 dział III. Ponadto pracownicy socjalni udzielali informacji o funkcjonowaniu rodzin biologicznych dzieci oraz o możliwości powrotu dzieci do domu rodzinnego. Asystenci rodzin biologicznych brali aktywny udział przy tworzeniu planu pomocy dziecku, a także w ramach współpracy uczestniczyli w posiedzeniach zespołu ds. oceny sytuacji dziecka.

Współpraca organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z sądami obejmowała głównie ustalenia dotyczące sytuacji prawnej dzieci, informowanie sądu o sytuacji rodzin zastępczych a także umieszczonych w nich dzieci. Wnioskowano o uregulowanie sytuacji prawnej dzieci, wnoszono pozwy o alimenty od rodziców biologicznych. Współpracowano przy umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej ma stały kontakt z instytucjami oświatowymi

do których uczęszczają dzieci umieszczone w pieczy zastępczej. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej pozyskują informacje na temat codziennych funkcjonowania dzieci w środowisku szkolnym, współpracy rodziców zastępczych i biologicznych ze szkołą oraz o jakości sprawowanej pieczy zastępczej. Pedagodzy z instytucji oświatowych uczestniczyli w posiedzeniach zespołu ds. oceny sytuacji dziecka prezentując informacje o jego funkcjonowaniu.

Organizator współpracował także z ośrodkiem adopcyjnym w przypadku uregulowanej sytuacji prawnej dzieci. Przedstawiciel ośrodka uczestniczył także w każdorazowej ocenie sytuacji dziecka.

9. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Rodziny zastępcze oraz umieszczone w nich dzieci korzystały z poradnictwa psychologicznego oraz terapii w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie oraz ze wsparcia pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Strzelnie.

W ramach projektu „Rodzina w Centrum”, po rozpoczęciu działań merytorycznych, zaplanowano dla rodzin zastępczych: superwizje, grupy wsparcia, warsztaty, specjalistyczne poradnictwo prawne, psychologiczne, psychiatryczne, pedagogiczne, zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i zajęcia animacyjne oraz szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

10. Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

Osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą miały możliwość korzystania ze wsparcia prawnika zatrudnionego w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Strzelnie.

11. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej przeprowadzał okresową ocenę sytuacji dzieci

przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej co trzy miesiące dzieci do lat trzech oraz co pół roku dzieci powyżej trzeciego roku życia. W 2016 roku sporządzono 131 ocen dla 57 dzieci.

Ocena dokonywana była na podstawie zebranej oraz posiadanej dokumentacji (zdrowotnej, przed/szkolnej, rodzinnej) dziecka i innych źródeł, w tym informacji pozyskanych od rodziców zastępczych, asystentów rodziny i pracowników socjalnych z ośrodków pomocy społecznej, pedagogów szkolnych, rodziców biologicznych.

Z dokonywanej oceny sporządzano protokół, który przekazywano do Sądu Rejonowego w Mogilnie.

12. Prowadzenie działalności diagnostyczno- konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę, a także przeprowadzenie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust.7 ustawy, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

Powyższe zadania są tożsame z zadaniami własnymi powiatu z zakresu pieczy zastępczej i zostały opisane w dziale III i IV.

13. Zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

W 2016 roku koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej ukończyli następujące szkolenia:

- „Dziecko z autyzmem. ABC teorii i praktyki”
- „Dialog motywujący w pracy z rodziną”

- „Dobra i efektywna praca koordynatora pieczy zastępczej- zadania i obowiązki”
- „Pomiar przywiązania- metody ilościowe i jakościowe”
- „Radzenie sobie ze stresem w pracy reprezentanta służby społecznej”.

14. Przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

Sprawozdanie za 2015 r. zostało przedłożone w marcu 2016 roku.

15. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

W 2016 r. zgłoszono 10 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do Ośrodka Adopcyjnego w Jaksicach. Dla 1 małego dziecka pozyskano rodzinę i zakończono procedurę adopcyjną. W stosunku do 9 dzieci nie nastąpiła kwalifikacja do adopcji z uwagi na więzi z rodziną zastępczą lub brak zgody samych dzieci.

16. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

W 2016 roku nie wystąpiła taka konieczność.

V. WYKAZ POTRZEB Z ZAKRESU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA ROK 2017 SPORZĄDZONY PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W MOGILNIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie przedstawia wykaz potrzeb konieczny do realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Działania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- Finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo- wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo- terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych na terenie innego powiatu – 121.900,00 zł.
- Finansowanie świadczeń pieniężnych osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo- wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo- terapeutyczne – 200.000,00 zł.
- Finansowanie wynagrodzeń 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej – 90.470,00 zł.
- Finansowanie wynagrodzeń dla zawodowych rodzin zastępczych – 351.600,00 zł.
- Finansowanie świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych wynikających z zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – 700.000,00 zł.
- Finansowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo- wychowawczych typu rodzinnego – 16.000,00 zł.
- Powstanie placówki opiekuńczo- wychowawczej typu socjalizacyjnego dla 14 dzieci oraz finansowanie działalności placówki opiekuńczo- wychowawczej typu socjalizacyjnego. Środki na powstanie placówki opiekuńczo- wychowawczej typu socjalizacyjnego – środki z Europejskiej Funduszu Rozwoju Regionalnego, konkurs Nr RPKP.06.01.02-IZ.00-04-029/16 dla Osi priorytetowej 6. Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry, Działania 6.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, Poddziałania 6.1.2 Inwestycje w infrastrukturę społeczną w łącznej kwocie

825.910,00 zł., w tym dofinansowanie 539.910,00 zł., wkład własny 286.000,00 zł.

- Środki na działalność placówki opiekuńczo- wychowawczej typu socjalizacyjnego (uruchomienie placówki zaplanowano w ostatnim kwartale 2017 r.) w łącznej 175.000,00 zł.
- Realizacja partnerskiego projektu „Rodzina w Centrum”. Środki na realizację projektu „Rodzina w Centrum” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko- Pomorskiego na lata 2014- 2020, Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych w łącznej kwocie 236.780,00 zł., w tym dofinansowanie 222.368,00 zł., wkład własny 14.884,00 zł.

PODSUMOWANIE

Realizacja zadań wynikających z wymienianych na wstępie ustaw nakłada na Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie konieczność podejmowania różnorodnych działań wobec osób z niepełnosprawnością, usamodzielniających się wychowanków, rodzin zastępczych oraz przebywających w nich dzieci. Ponadto z prośbą o pomoc do pracowników Centrum niemalże każdego dnia zgłaszają się osoby będące w szeroko rozumianym kryzysie dot. m.in. przemocy, uzależnień, bezradności, problemów opiekuńczo- wychowawczych. Szeroki wachlarz problemów społecznych, przed którymi stają pracownicy Centrum wymaga z jednej strony wzmocnienia i poszerzenia ich kompetencji i wiedzy, co czynimy organizując i umożliwiając pracownikom uczestniczenie w szkoleniach oraz warsztatach, z drugiej jednak środków finansowych na uruchamianie nowych narzędzi wspierających ich codzienną pracę. Stąd Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie włączyło się w realizację projektu „Rodzina w Centrum”, a także rozpoczęło starania o utworzenie placówki opiekuńczo- wychowawczej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mogilnie adekwatnie reaguje na oczekiwania mieszkańców Powiatu Mogileńskiego na mocy przepisów prawa, a także na miarę możliwości kadrowych oraz dostępnych środków finansowych.

